

Suhan gaty bilen Ene küti / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 26 января, 2025

Suhan gaty bilen Ene küti / satiriki hekaýa SUHAN GATY BILEN ENE KÜTI

Arada bir gün biziň öýümizde tutuş obamyzy aýaga galdyran täsin bir waka boldy.

– Oglum, howla, öye seret-de otur. Hiç kime hiç zat berme. İçerik del adam goýberme – diýip, kakam maňa sargyt etdi. Ejemem, kakamam ýol şaýyny tutuşyp, ähli jigilerimem ýanlaryna alyp, köcä çykdylar.

– Goňşular zat diläp gelse, eger-eger, beriji bolaýmagyn, ýokdan başga söz aýtma – diýip, ejemem kakamyň sözünüň üstünü ýetirdi.

– Keýwany, Gadyr janam ýanymyz bilen alyp gidäýeli-le?! – diýip, kakam ejeme sala saldy.

– Goý, öyi saklasyn. Orazlar biziňkä ýedi bolup gelipdiler. Biz häzir olaryňka on dört bolup barýarys – diýip, ejem ýeserlik bilen kakama gürrüň berdi. – Ynsap ýagşy – diýdi.

– Diýmek onda biz Orazlardan utulamzok-da? – diýip, kakam begenjine bäs gelip bilmän güldi.

Gepiň gysgasy, olar meni öýde goýup, özleri ýörite wizit bilen Oraz agalara gezmäge gitdiler. Wizitiň maksady düşnükliди. Öyüňe biri gelip myhman bolsa, iýip-içip gitse, ýa-da biri seniň bir zadyňy alsa, senem şonuň bilen haklaşaýmaly, daş ýany bilen üzülişmeli. Ine, ejem bilen kakamyň düýp matlaby

šeýledi, pygylary şondan ybaratdy.

Biziň köçämiziň beýle tarapynda uly-uly binalar gurulýardы. Ejem dagynyň biçäre Oraz agalaryň ykdysadyýetini tozdurmaga giden günü tomsuň jokrama yssy günleriniň biridi. Şol gün giç öýlänler wagty howluda oýnap otyrdym. Öýümiziň deňinde ýükünü özi düşürýän demir kuzowaly bir maşyn saklandy. Erbet bir parkyldy eşidildi. Seretsem, ýaňky maşynyň tigri ýarylypdyr. Orta boýly, horrak, garaýagyz, elli ýaşlaryndaky şofýor derini çalyp, maşynynyň tigrini çalyşdy. Menem seredip otyryn. Şofýor «öwf» diýip, uludan demini aldy-da, maşynyň kölegesinde oturgyjyny goýup, üstünde oturdy.

– Ýeri-ow, han ogul, öýüňiz haýsy?! – diýip, ýaňky şofýor maňa seretdi. – Hany, bir kürşgejik sowuk suw getirsene! – diýip ýüzlendi. Menem diýen sowuk suwuny getirmäge öye tarap düňk ýasadym.

– Me, daýy, içinde buzam bar – diýdim.

– Berekella, berekella, adyň näme? – diýip, sowuk suwa eňegini basdy.

– Adym Gadyr – diýip jogap berdim.

– Tüweleme, sende gadyr bar – diýip, şofýor suw owurtlap oturan ýerinden güldi. Onýanca ejem bilen kakam giden ýerlerinden geläýdi. Ejem şofýoryň elinde ýaşyl kürüşgämizi görüp, tas çasypdy. İçindäki buzly suwa seredip, kakamyň gözleri peträp çykaýjak boldy.

– Öye seredişiňem şumy?! – diýip, ejem derwezäni batly ýapdy. Demir derweze alazenzele turuzdy.

– Päheý-de weli, çaga zat ynansaň boljagy-da şü – diýip, kakam içini hümledip içerik girdi. Şofýor köpi gören, düşünýän, giň göwrümlü adam ekeni, zat bilmedik kişi bolup, buzly suwy hezil edip içýärdi. Ejem bilen kakam içerde uzak eglenmedi. Elbetde bir zadyň maslahatyny edip, belli bir netijä gelendirler-dä, derrew çykdylar. Olar şofýoryň ýanyна geldiler.

– Amanmy? – diýip, ejem şofýora seretdi.

– Saglykmy? – diýip, kakam hem şofýora elini uzatdy.

– Aryp-açmaň-da, gurluşyga zat daşaýaňyzmy? Biziň ýaly çöp kümelä-de arasynda bir maşyn, ýarty maşyn tagta-tugta, ağaç-ugaç, aý garaz, näme-de bolsa, sementmi, hekmi, parhy ýok, oduk-buduk oklap duruň. «Bir gün duz iýen ýeriňe müň gün salam» diýen nakylam bar – diýip, kakam şofýor görgüliniň ýüregine-bagryna düşdi. Onýanca dik duran ýerinden ejem tükezzibana tutup başlady.

- Hawa-da, biz-ä iller ýaly gjede-girimde gurluşykdan zat alyp bilemezok, ogurlyga ýüzümüz garadır, özüňiz ýaly, ynha, duz-emek bolşan adamlarymyz maşyny bilen gapymyza bir zat düşüräýmese, onuň ýaly zatdan gatumytdyrys – diýdi. Şofýor biçäre sesini çykarman otyrды.
- Käsi duzuň iýer-de, saçagyň depeläp gider. Soň seni tanamazam – diýip, kakam tüýs ýeksurun gürrüňleri tapdy.
- Wah, hawa-da, kakasy, käsi duzuň iýip, maşyny bilen susup, tüýnugiň ýumrubam gidýär – diýip, ejem Oraz agalardan getiren kädi çigidini çigitläp duran ýerinden zeýrenen boldy. Şofýor Köpetdag ýaly sarsman otyrды. Ol emaý bilen ýerinden turdy-da, ýaşyl kürşgämizi maňa gaýtaryp berdi. Ýumşak oturgyjyny kabinasynda ýerleşdirip goýdy-da, maşynyny otlap, ugrajak wagty:
- Gadyr han, sag bol, hoş! – diýdi-de, tozan turzup ötägitdi. Şondan soň meni ejem bilen kakam iki sany güýcli hokkeý komandasynyň ortasyna oklanan shaýba ýaly edip, söz bilen, käte-de silterläp, baý, «oýnadylar-a».
- Heý holodilnikdäki dişiňi döwüp barýan sowuk suwy bir ötegcä bererlermi diýsene?! – diýip, ejem meni silterledi.
- Wah, onda-da içine buz atyp berşini diýsene, bu namartaýyň!
- diýip, kakam repide ýaly ýasy ýüzüni kürşertdi.
- Biz-ä nep üçin il gezýäs, bir döwüm çörek diýip ygýas, a bu bolsa hanaň tozdurýar – diýip, ejem çigitli agzyny hatap ýaly açdy.
- Boljak başda belli diýlen söz dogry ekeni. Iliňkiler arlykdan saýlanmanka garynja ýaly sürenine zat daşaýar. A bu bolsa öyi ýyldyrym urana dönderýär – diýip, kakam howludaky beýik tut agajyndan çybyk döwmäge başlady. Göterdim ökjäni. Aglap gaçyp baryarkam hälki şofýor maşynyna signal berip, maňa seredip geçdi. Bu hadysalar ýatdan çykdy gitdi. Şondan on gün soň hälki şofýor agşamara gapymyzdan geläýdi. Öýde ejemem, kakamam ýokdy. Jigilerim bilen oýnap ýördüm.
- Gadyr han, aç derwezäňizi, men size gowy zat getirdim – diýip, ol ýylgyrdy. Kakaňdan, ejeňden öýde haýsysy bar? Meniň getiren zadyma eliňizi degirmäň. Jigileriňe-de berk tabşyr. Golaýyna barmasynlar – diýip, ol aýtdy.
Ine, gözüne söweýin, ýalpyldap duran bir ýumşak, pamyk ýaly täsin zat. Biz ony ilki düýäniň ýüňüdir öýtdük.
- Men şu zatdan özüme düşekçe, ýorgan, ýassyk gaplatjak – diýip, gyz jigim Bahargül ýaňky pagta ýaly zadyň üstüne özünü

oklady.

– Menem paýymy aljak – diýip, jigim Öwezgeldi, bu-da esli bölegi alyp, öye tarap göterip ugrady. Görsem, ülesip barýarlar. Menem saldym gujagy. Köpräk-köpräkden göterip podwala daşap başladym. Aý, garaz, az salymyň içinde bir maşyn ýuki zady jigilerim bilen içerik daşap gutardyg-ow. Howa yssydy. Çaltam işledik. Gowuja derlän ekenik. Ine, birdenem iň kiçijik jigim Şemşat:

– Waý, boýnum awuşaýa! – diýip, aglamaga oturdy.

– Meniňem ellerim gijeýä – diýip, jigim Mämi çyr-çyr çyrlamaga durdy.

– Waý-waý, endam-janyň ot alyp barýa! – diýip, menem gars-gars gaşanmaga başladym.

Çırkin sesimize goňşular ýygnandy, ejem bilen kakama habar edipdirler, hatda «Tiz kömegem» geldi. Goh-galmagal, gykylyk, aglaşyk-eňreşik.

– A-how, adamlar, bu zat hol ýeriň aşagyndan geçýän turbalaryň daşyna dolanýan zat ýaly-la?! – diýip, goňşymyz Gurt aga aýtdy.

– Edil özi, ýaşuly. Özem bu zat aýna kombinatda aýna gyýykdan ýasalýan bolmaly – diýip, beýleki bir goňşymyz Aşyr aga onuň sözünü tassyklady.

Bizi dyňzap duran suwly kranlaryň aşagynda ýuwdular. Şlanga bilen üstümize suw pürkdüler.

Ejem bilen kakam hem gotur açan ýaly bolşup, baý, gars-gars gaşandylar-a.

– Neresse çagalara nebsim agyrýa, ýogsam, Suhan gaty bilen Ene küti ikisine-hä tüýs geregi şu – diýip, goňşymyz Gurt aga Aşyr aga çalaja pyşyrdap gürrüň berip duranyny eşidäýdim. Dogrudanam, ejem bilen kakam halys goňşularylý gözünden düşdüler. Satiriki hekaýalar